

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԳԱԱ ավագագույն հասարակագիտական հանդեսի 70 տարին.....3

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Գասպարյան Ռ.Հ. – Հայ հեղափոխական դաշնակցության գործունեություններ Կիլիկիայում XIX դարի վերջին և XX դարի սկզբին.....5	
Մելիքյան Վ.Հ. – Անդրկովկասյան կոմիսարիատի սոցիալ-տնտեսական և կրթական-լուսավորական գործունեությունը.....23	
Թորոսյան Տ.Ս. – Կոստվոյի կարգավիճակի որոշման գործընթացի նշանակությունը հակամարտությունների կարգավորման սկզբունքների համատեքստում.....40	
Դանիելյան Է.Լ. – Հայոց պատմական և քաղաքակրթական արժեհամակարգի պաշտպանության անհրաժեշտությունը.....53	
Թամազյան Վ.Վ. – Ժողովուրդների ինքնորոշումը և աշխարհակարգը.....75	
Գալստյան Տ.Ն. – Քաղաքացիական պատերազմն Իսպանիայում և դրա հետևանքները.....85	
Մաթևոսյան Վ.Ա. – Ընտրությունների դերը Հայաստանում բազմակուսակցականության կայացման գործընթացում.....91	
Քառյան Ս.Ս. – Հայկական հարցը Հ. Թումանյանի հրապարակումներում....103	
Ալոյան Լ.Ա. – «Արմենիա» շաբաթաթերթը (հրատարակության 125-ամյակի առթիվ).....109	
Սուրբադյան Ի.Ս. – Խորհրդային Հայաստանում միգրացիոն գործընթացների իրավական կարգավորման շուրջ.....115	

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Փախլյան Ա.Ա. – Ռուս-վրացական հարաբերությունների ազդեցությունը ՀՀ արտաքին առևտրի վրա.....125	
Գևորգյան Ն.Լ. – ՀՀ-ում հարկային վերափոխումների ներկա փուլի հիմնախնդիրներ.....139	
Մանասյան Ա.Վ. – ՀՀ գործարար միջավայրի մրցակցային ռազմավարության նոր մոդել148	

ՓԻԼԻՍՈՓՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

Վարտանովա Ժ.Ա. – Քաղաքակրթության փիլիսոփայական ըմբռնումը.....162	
Հակոբյան Ի.Դ. – Ռուդոլֆ Շտայների «Ազատության փիլիսոփայություն» գրքի ընթերցման փորձ.....171	
Զաքարյան Վ.Ա. – Ներակա իմաստի դրսևորումները կանխենթադրույթի և կանխավարկածի մակարդակներում.....183	

ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱ

Մելքոնյան Յու.Գ. – Միջին խավը Հայաստանում (քանակական վերլուծություն և հիմնական բնութագրիչներ).....191	
Գևորգյան Ք.Գ. – Ընտանեկան կյանքի կազմակերպումը կենսաթոշակային տարիքում.....206	

Գալստյան Ն.Մ. – ՀՀ ազգային փոքրամասնությունների հասարակական կազմակերպությունների դերը ինքնության պահպանման հարցում.....212

ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Դոլուխանյան Ա.Գ. – Մխիթար Գոշի առակների ընտրանին ֆրանսերեն....227
Կասաբաբովա Ռ.Ս. – «Հեղափոխություն» հասկացությունը Ֆ. Բ. Տյուտ-չևի պատմափիլիսոփայական հայացքների համակարգում.....232
Պետրոսյան Վ.Զ. – Սոսյուրյան երկու կանխադրույթ.....246
Դրոստ-Աբգարյան Ա. (Գերմանիա, ք. Հալլե) – Դանիել Վարուժանը, էսիլ Վերհարնը և հայ միջնադարյան գրականությունը (Դ. Վարուժանի ծննդյան 125-ամյակի առթիվ).....262
Մեյթիխանյան Փ.Գ. – Աստվածաշնչի հատկանվանագիտություն. լեռնանուններ.....269
Աբրահամյան Ա.Ա. – Հայերենի բարբառներում առկա «թրքական» բառանվան շուրջ.....279

ՄՇԱԿՈՒՅԹ ԵՎ ԱՐՎԵՍՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Մարտինենկո Ի.Է. (Բելառուս, ք. Գրոդնո) – Համաշխարհային մշակութային ժառանգության օբյեկտների կարգավիճակը.....284
Ղուլյան Ս.Ա. – Ռուբեն Մամուլյանը և Շեքսպիրի «Համլետը».....296
Կաժոյան Հ.Ա. – Համայնքային զարգացման ընդհանուր տեսության շուրջ. գործընթացի մոդելը.....311
Մինասյան Մ.Պ. – Կինտոյի կերպարը Հովսեփ Կարալյանի արվեստում.....315
Մանասեյան Լ.Լ. – Ժ. Փիտոնը և բեմական նոր իրականության կառուցման փորձը XX դարի բեմականարչության մեջ.....321

ԲԱՆԱՎԵՃ ԵՎ ՔՆՆԱԳՈՒՄՆԵՐ

Դավթյան Հ.Կ. – Երբ վրիպում է գրախոսը.....327

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Խոջաբեկյան Վ.Ե. – ԼՂԻՄ-ի մարզկոմի առաջին քարտուղարը Բաքվի դրածո էր: ԽՍՀՄ ԳԱ նախագահը Հայաստանի ԳԱ ընդհանուր ժողովում.....329
Պողոսյան Վ.Ա. – Խորհրդային գիտնականները դարաբաղյան հակամարտության մասին.....335

ԳՐԱԽՈՍԱԿԱՆՆԵՐ

Կոստանդյան Է.Ա. – Վլադիմիր Բարխուդարյան, Մոսկվայի և Պետերբուրգի հայկական գաղութների պատմություն (XVIII դարի կես – XX դարի սկիզբ).....343
Կարապետյան Մ.Ս. – Ջոն Կիրակոսյան, Անկախ պետականության և քաղաքական հայագիտության ակունքներում.....348
Կոզմոյան Ա.Կ. – Լիլիթ Սաֆրաստյան, Գանանց հիմնախնդիրները ժամանակակից իրանական գրականության մեջ.....355
Վարդանյան Վ.Մ. – Հ. Ս. Սվազյան, Ադվանից աշխարհի պատմություն (հնագույն ժամանակաշրջանից մինչև VIII դար).....359

Սաքապետոյան Ռ.Կ. – Լ. Խաչատրյան, Հետաքրքրաշարժ լեզվաբանություն.....	364
Սիւրոյան Տ.Ղ. – Վազգեն Համբարձումյան, Լատինաբան հայերենի պատմություն (14-18-րդ դդ.).....	367

ՄԵՐ ՀՈԲԵԼՅԱՐՆԵՐԸ

Հարությունյան Գ.Գ. – Տարիների սահմանից այն կողմ(ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս Արամ Գրիգորյանի ծննդյան 80-ամյակի առթիվ).....	371
Բալոյան Հ.Ս. – Գրիգոր Գրիգորյանի ծննդյան 80-ամյակի առթիվ.....	373

ՆՇԱՆԱՎՈՐ ՏԱՐԵԹՎԵՐ

Սարուխանյան Ն.Բ. – Հայ պատմագիտության ուրույն դեմքը (Լեոյի ծննդյան 150-ամյակի առթիվ).....	377
Ստեփանյան Ս.Ս. – Ականավոր գիտնականը և մեծ հայրենասերը (ակադեմիկոս Մկրտիչ Գեղամի Ներսիսյանի ծննդյան մեկ դարը).....	392

СОДЕРЖАНИЕ

Старейшему обществоведческому журналу НАН РА 70 лет.....	3
--	---

ИСТОРИЯ И ПОЛИТОЛОГИЯ

Гаспарян Р.Г. – Деятельность армянской революционной партии Дашнакцутюн в Киликии в конце XIX - начале XX веков.....	5
Меликян В.Г. – Социально-экономическая и образовательно- просветительская деятельность Закавказского Комиссариата.....	23
Торосян Т.С. – Значение процесса определения статуса Косово в контексте принципов урегулирования конфликтов.....	40
Даниелян Э.Л. – Необходимость защиты армянской исторической и цивилизационной ценностной системы.....	53
Тамазян В.В. – Самоопределение народов и мировой порядок.....	75
Галстян Т.Н. – Гражданская война в Испании и ее последствия.....	85
Матевосян В.А. – Роль выборов в процессе становления многопартий- ности в Армении.....	91
Карян С.М. – Армянский вопрос в публикациях О. Туманяна.....	103
Алоян Л.А. – Еженедельник „Армения“ (к 125-летию издания).....	109
Мурадян И.С. – О правовом регулировании миграционных процессов в Советской Армении.....	115

ЭКОНОМИКА

Пахлян А.А. – Влияние русско-грузинских отношений на внешнюю торгов- лю РА.....	125
Геворкян Н.Л. – Основные задачи нынешнего этапа налоговых реформ в РА.....	139
Манасян А.В. – Новая модель конкурентной стратегии бизнес-среды РА.....	148

ФИЛОСОФИЯ И ПРАВО

Вартанова Ж.А. – Философское понимание цивилизации.....	162
Акопян И.Д. – Опыт прочтения „Философии свободы“ Рудольфа Штейнера.....	171
Закарян В.А. – Выявление имплицитного смысла на уровнях пресуп- позиции и подразумеваемого.....	183

СОЦИОЛОГИЯ

Мелкумян Ю.Г. – Средний класс в Армении (количественный анализ и основные характеристики).....	191
Геворкян К.Г. – Организация семейной жизни в пенсионном возрасте.....	206
Галстян Н.М. – Роль общественных организаций национальных мень- шинств РА в вопросе сохранения идентичности.....	212

ЯЗЫКОЗНАНИЕ И ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ

Долуханян А.Г. – Избранные притчи Мхитара Гоша на француз- ском языке.....	227
---	-----

Касабабова Р.С. – Значение концепта „революция“ в системе историософских взглядов Ф. И. Тютчева.....	232
Петросян В.З. – Два соссюровских постулата.....	246
Дрост-Абгарян А. (Германия, г. Халле) – Даниел Варужан, Эмиль Верхарн и средневековая армянская литература (к 125-летию со дня рождения Д. Варужана).....	262
Мейтиханян П.Г. – Ономастика Библии: названия гор.....	269
Абрамян А.А. – К вопросу о наименовании <i>t'arpan</i> в армянских диалектах.....	279

КУЛЬТУРА И ИСКУССТВОВЕДЕНИЕ

Мартыненко И.Э. (Беларусь, г. Гродно) – Статус объектов Всемирного культурного наследия.....	284
Гулян С.А. – Рубен Мамулян и „Гамлет“ Шекспира.....	296
Кажоян Р.А. – К общей теории общинного развития: модель процесса.....	311
Минасян М.П. – Образ кинто в творчестве Иосифа Караяна.....	315
Манасерян Л.Л. – Ж. Питоев и опыт построения иной сценической реальности в сценографии XX века.....	321

ДИСКУССИИ И ОБСУЖДЕНИЯ

Давтян Г.К. – Когда ошибается рецензент.....	327
--	-----

ПУБЛИКАЦИИ

Ходжабекян В.Е. – Первый секретарь обкома НКАО – ставленник Баку. Президент АН СССР на общем собрании АН Армении.....	329
Погосян В.А. – Советские ученые о Карабахском конфликте.....	335

РЕЦЕНЗИИ

Костандян Э.А. – Владимир Бархударян. История армянских колоний Москвы и С. Петербурга (середина XVIII века – начало XX века).....	343
Карапетян М.С. – Джон Киракосян. У истоков независимой государственности и политического арменоведения.....	348
Козмоян А.К. – Лилит Сафрастян. Проблемы женщин в современной иранской литературе.....	355
Варданян В.М. – Г. С. Связян. История страны Алуанк (с древнейших времен по VIII век).....	359
Сакапетоян Р.К. – Л. Хачатрян. Занимательная лингвистика.....	364
Сирунян Т.Г. – Вазген Амбарцумян. История латинизированного армянского языка (14-18 вв.)	367

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

Арутюнян Г.Г. – За гранью лет (к 80-летию со дня рождения академика НАН РА Арама Григоряна).....	371
Балоян Г.С. – К 80-летию со дня рождения Григора Григоряна.....	373

ЗНАМЕНАТЕЛЬНЫЕ ДАТЫ

Саруханян Н.Б. – Самобытная фигура армянской историографии (к 150-летию со дня рождения Лео).....	377
Степанян С.С. – Выдающийся ученый и великий патриот (столетие со дня рождения академика Мкртыча Гегамовича Нерсисяна).....	392

CONTENTS

The 70 th Anniversary of NAS RA Review of Social Sciences.....	3
---	---

HISTORY AND POLITICAL SCIENCE

Gasparyan R.G. – The Activities of the Armenian Revolutionary Party Dashnaktsutyun in Cilicia at the End of the XIX and the Beginning of the XX Centuries.....	5
Melikyan V.G. – Social-Economic and Educational Work of the Trans-Caucasian Commissariat.....	23
Torosyan T.S. – On the Importance of Establishing the Status of Kosovo within the Context of Conflict Regulation Principles.....	40
Danielyan E.L. – On the Necessity of Protecting Armenian Historical and Civilizational System of Values.....	53
Tamazyan V.V. – Self-determination of Nations and World Order.....	75
Galstyan T.N. – Civil War in Spain and its Consequences.....	85
Matevosyan V.A. – The Role of Elections in Establishing Pluralism in Armenia.....	91
Karyan S.M. – The Armenian Issue in H. Tumanyan's Publications.....	103
Aloyan L.A. – Weekly “Armenia” (on the 125 th Anniversary).....	109
Muradyan I.S. – On Legal Regulation of Migration Issues in Soviet Armenia.....	115

ECONOMICS

Pakhlyan A.A. – The Impact of Russian-Georgian Relationships on the Foreign Trade in RA.....	125
Gevorgyan N.L. – Major Issues at the Present Stage of Tax Reforms in RA.....	139
Manasyan A.V. – A New Model of Business Environment Competition Strategy in RA.....	148

PHILOSOPHY AND LAW

Vartanova Zh.A. – The Philosophical Perception of Civilization.....	162
Hakobyan I.D. – An Attempt to Read Rudolf Steiner's “The Philosophy of Freedom”.....	171
Zakaryan V.A. – Revealing the Implicit Meaning on the Levels of Presupposition and Implication.....	183

SOCIOLOGY

Melkumyan Yu.G. – The Middle Class in Armenia (Quantitative Analysis and General Characteristics).....	191
Gevorgyan K.G. – The Organization of Family Life at Retirement Age.....	206
Galstyan N.M. – The Role of Social Organizations of RA Ethnic Minorities in Retaining Identity.....	212

LINGUISTICS AND LITERARY CRITICISM

Dolukhanyan A.G. – Selected Fables by Mekhitar Gosh in French.....	227
Kasababova R.S. – The Meaning of “Revolution” Concept in F. Tiutchev's System	

of Historical-Philosophical Views.....	232
Petrosyan V.Z. – Two Hypotheses by Saussure.....	246
Drost-Abgaryan A. – (Germany, Halle) Daniel Varuzhan , Emil Verhaeren and the Armenian Medieval Literature.....	262
Meytikhanyan P. – Biblical Onomastics: Mountain Names.....	269
Abrahamyan A. – On the Issue of <i>t'arpan</i> in Armenian Dialects.....	279

CULTURE AND ART CRITICISM

Martinenko I.E. (Belarussia, Grodno) – The Status of the World Cultural Heritage Objects.....	284
Ghulyan S.A. – Ruben Mamoulyan and Shakespeare's Hamlet.....	296
Kazhoyan R.A. – On the General Theory of Community Development: the Model of the Process.....	311
Minasyan M.P. – “Kinto's” Image in Hovsep Karalyan's Art.....	315
Manaseryan L.L. – Zh. Pitoyev and the Experience of Constructing Another Stage Reality in XX Century Set Design.....	321

DEBATES AND DISCUSSIONS

Davtyan G.K. – When the Critic Errs.....	327
--	-----

PUBLICATIONS

Khojabekyan V.E. – The First Secretary of NKAR Regional Committee- Baku's Protégé. The President of USSR Academy of Sciences at the General Convention of the Academy of Sciences of Armenia.....	329
Poghosyan V.A. – Soviet Scientists on Karabakh Conflict.....	335

BOOK REVIEWS

Kostandyan E.A. – Vladimir Barkhudaryan. The History of Armenian Colonies in Mos- cow and St. Petersburg (Mid XVIII century- the Beginning of XX century).....	343
Karapetyan M. S. – John Kirakosyan. The Basis of Independent Statehood and Political Armenian Studies.....	348
Kozmoyan A.K. – Lilit Safrastyan. Women's Problems in Contemporary Iranian Literature.....	355
Vardanyan V.H. – Svazyan. The History of Aghvan Land (from Ancient Times to VIII Century).....	359
Sayan T.G. – Vazgen Hambardzumyan. The History of Latinized Armenian Language (14-18 cc.).....	364
Sirunyan T.G. – Vazgen Hambardzumyan. The History of Latinized Armenian Language (14-18 cc.).....	367

OUR JUBILEES

Harutunyan G.G. – Beyond the Years.....	371
Baloyan H.S. – On the 80 th Birth Anniversary of NAS RA Academician Aram Grigoryan...	373

SIGNIFICANT DATES

Sarukhanyan N.B. – A Distinctive Figure in Armenian Historiography (on Leo's 150 th Birth Anniversary).....	377
Stepanyan S.S. - An Outstanding Scholar and Great Patriot (on 100 th Birth Anniversary of Academician Mkrtich Nersisyan).....	392

Համակարգչային շարվածք և էջադրում՝ *Մարտիրոսյան Թ. Բ.*
Компьютерная верстка и пагинация – *Мартиросян Т.И.*

Ստորագրված է տպագրության 20.XII.2010 թ.:
Տպագրական 25,5 մամուլ: Տպաքանակը՝ 200:
ՀՀ ԳԱԱ տպարան, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող.24:
Խմբագրության հասցեն՝ 0019, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող. 24-գ:

Հեռ.՝ 564180, 581902:

Подписано к печати 20.XII.2010 г.
25,5 печатных листов. Тираж – 200.Типография НАН РА,
Ереван, пр. Маршала Баграмяна 24.
Адрес редакции: 0019, Ереван, пр. Маршала Баграмяна 24 г.

Тел. 564180, 581902

Հանդեսի պաշտոնական կայքէջը՝ <http://lraber.sci.am>
Հանդեսի էլեկտրոնային հասցեն՝ lraber@sci.am

Официальный сайт журнала: <http://lraber.sci.am>
Электронная почта журнала: lraber@sci.am